

LOKALNI PROGRAM ZA MLADE
GRADA KASTVA
2025. - 2030.

Ožujak 2025.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	1
UVOD	2
VIZIJA	5
CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI	6
HORIZONTALNE TEME	6
Mobilnost mladih	6
Informiranje mladih	8
TEMATSKA PODRUČJA	11
Slobodno vrijeme i društveni život	11
Kultura	13
Sport i rekreacija	16
Društveni angažman	19
Socijalna pitanja	24
Obrazovanje	30
PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA	33
IMPRESSUM	34

UVOD

Mladi su dio razvoja svake lokalne zajednice, a njihova aktivna uključenost u društvene, ekonomske i kulturne procese temelj je održivog i prosperitetnog društva. Uključivanje mladih u donošenje odluka o njihovoj budućnosti izrazito je važno jer upravo mladi najbolje znaju koji su njihovi problemi i potrebe. Kako bi se kreirao svojevrsni putokaz za gradsku vlast u području mladih, kreiran je Lokalni program za mlade Grada Kastva 2025.-2030. godine kao strateški dokument Grada Kastva.

Lokalni program za mlade Grada Kastva 2025.-2030. obuhvaća ciljeve, mjere i aktivnosti unutar pojedinih tematskih cjelina, usmjerene na poboljšanje kvalitete života mladih u Kastvu, u dobi od 13 do 30 godina. Njegova je svrha stvaranje poticajnog okruženja u kojem mladi mogu razvijati svoje potencijale, sudjelovati u donošenju odluka i aktivno doprinosti lokalnoj zajednici u prioritetnim područjima - obrazovanje, zapošljavanje, stanovanje, zdravlje, slobodno vrijeme i društvenu angažiranost.

TKO JE SVE SUDJELOVAO U PROCESU IZRADE?

Lokalni program za mlade Grada Kastva 2025.-2030. nastajao je tijekom 2024. i 2025. godine kroz participativni proces koji je uključivao mlade, organizacije civilnog društva, odgojno-obrazovne institucije, predstavnike lokalne samouprave i druge relevantne dionike.

Treba napomenuti da je navedena suradnja nastala na temeljima ranijih napora da se provede informiranje mladih o važnim temama vezanima uz lokalnu zajednicu te osnažiti ih za aktivno uključivanje u procese donošenja odluka i kreiranje javnih politika za mlade u Kastvu. Tako je Grad Kastav, potaknut sudjelovanjem u velikom europskom projektu u području mladih *"Europe Goes Local"* i činjenicom da mladi nisu dovoljno uključeni u gospodarske, političke i društvene procese, započeo suradnju s Udrugom "Delta" iz Rijeke i Savjetom mladih Grada Kastva. Suradnja je rezultirala Erasmus+ projektom "Uključivanje mladih u kreiranje lokalne politike – Hajde reci što", koji se provodio tijekom 2020. i 2021. godine. Kao nastavak suradnje u području mladih, Grad Kastav je s navedenim partnerima osmislio novi projekt "Hajde reci što 2".

HAJDE RECI ŠTO 2

Cilj projekta bio je osnažiti mlade osobe iz Kastva za aktivnu participaciju u zajednici, a financiran je sredstvima Europske unije kroz Erasmus+ program. Projekt vrijedan 20.160,00 EUR provodio se od veljače 2024. do travnja 2025. godine, te je sadržavao aktivnosti kojima su se djeca i mladi u lokalnoj zajednici uključili u društvene i političke procese. Glavni cilj bio je osnažiti Savjet mladih Grada Kastva i Vijeće učenika Osnovne škole Milan Brozović Kastav za aktivno djelovanje u zajednici prema uočenim potrebama mladih, s naglaskom na uključivanje u kreiranje lokalnih politika za mlade. Jedan od rezultata projekta upravo je ovaj participativno izrađen Lokalni program za mlade.

U sklopu projekta "Hajde reci što 2" ukupno je provedeno osam aktivnosti:

- Kava s gradonačelnikom: "Hajde reci što (ti smeta)"
- Trening za članove i članice Savjeta mladih Grada Kastva

- Trening za Vijeće učenika i učenica Osnovne škole Milan Brozović Kastav
- Studijsko putovanje u Pazin
- Strukturirani dijalog: "Hajde reci što (želiš)"
- Radni sastanci s gradskom upravom
- Studijsko putovanje u Karlovac
- Završno događanje "Hajde reci što (dalje)"

KAVA S GRADONAČELNIKOM

Na Kavi s gradonačelnikom, mladi iz Kastva imali su priliku za neformalno druženje i razgovor s Gradonačelnikom. Ovaj susret omogućio je mladima da izravno komuniciraju s predstavnicima gradske vlasti, izraze svoje probleme i prijedloge te se umreže s drugim aktivnim mladima u lokalnoj zajednici i Savjetom mladih Grada Kastva.

Dvadesetak sudionika i sudionica raspravljalo je tako s Gradonačelnikom o potrebi za boljom rasvjetom na igralištima, poboljšanjem prometne infrastrukture, ali i kompleksnijim temama kvalitete obrazovanja, podrške mladim roditeljima, dostupnosti stambenog prostora za mlade te općenito bolje informiranosti i većeg uključivanja mladih u kulturni i društveni život Kastva. Mladi su nastavili raspravu u Poduzetničkom inkubatoru KASPI, gdje su s predstavnicima i predstavnicama gradske uprave razgovarali o temama informiranja mladih, kulturi i slobodnom vremenu te mogućnostima za (samo)zapošljavanje mladih.

Time je i službeno započeo proces kreiranja prvog kastavskog Lokalnog programa za mlade. Ova aktivnost bila je prilika ne samo da se mlade čuje, već i da prošire svoje znanje o funkcioniranju gradske uprave, procesima donošenja odluka, te da se osnaže za strukturirani dijalog s vlastima.

ISPITIVANJE POTREBA MLADIH

Za potrebu izrade Lokalnog programa za mlade provelo se istraživanje ispitivanja potreba mladih osoba koje žive na području Kastva. Potrebe su se ispitivale provođenjem *online* upitnika. Upitnik je podijeljen među mladima putem službenih mrežnih stranica i društvenih mreža Grada Kastva, Udruge "Delta" i Savjeta mladih Grada Kastva. Također, izrađeni su plakati koji su bili postavljeni na frekventnim mjestima na području Kastva te su se QR kodovi s poveznicom na upitnik dijelili na aktivnostima Savjeta mladih Grada Kastva. Upitnik je bio namijenjen mladim osobama od 15 do 30 godina, a posebno je provedena i fokus grupa s učenicima i učenicama sedmih i osmih razreda Osnovne škole "Milan Brozović" Kastav, odnosno s mladim osobama od 13 do 14 godina.

Upitnik su ispunile ukupno 62 mlade osobe. Mladi su heterogena skupina s velikim rasponom iskustava i potreba te je ravnomjerna zastupljenost svih dobni skupina važna kako bi se dobio realan uvid u njihove stvarne potrebe, što se ovim istraživanjem i postiglo.

Ispitane su potrebe mladih u 8 tematskih područja: slobodno vrijeme, sport, kultura, društveni život, društveni angažman, obrazovanje, socijalna pitanja i informiranje. Rezultati istraživanja poslužili su kao temelj za proces formiranja ciljeva, mjera i aktivnosti po pojedinim tematskim područjima. Cjelokupni izvještaj provedenog istraživanja može se pronaći kao prilog ovom dokumentu.

STRUKTURIRANI DIJALOG

Grupa mladih iz Kastva sudjelovala je u dijalogu s donositeljima odluka. Aktivnost pod nazivom "Hajde reci što (želiš)" započela je upoznavanjem u Gradskoj loži, a nastavila se u centru Kastva. Mladi, podijeljeni u 3 grupe, rješavali su zagonetke koje su ih vodile od lokacije do lokacije (Fortica, Žudika, trg Lokvina, Crekvina...) i na svakoj su pronalazili pitanja iz raznih tematskih područja istraživanja: slobodno vrijeme, sport, kultura, društveni život, društveni angažman, obrazovanje, socijalna pitanja te informiranje.

Nakon što su odgonetnuli svih 8 lokacija, grupa se sastala u prostoru KASPI-ja gdje su im predstavljeni rezultati istraživanja o potrebama mladih u Kastvu. To je potaknulo raspravu i otvorilo razne teme, od javnog prijevoza do kulturne ponude za mlade u Kastvu. Mladi su zatim svoja pitanja i promišljanja predstavili donositeljima odluka, odnosno zaposlenicima i zaposlenicama Gradske uprave, koji su im se pridružili na zadnjoj sesiji u KASPI-ju. Dijalog je bio poticajan za sve sudionike i sudionice – grupa mladih dobila je odgovore na svoja pitanja, a zaposlenici i zaposlenice Gradske uprave jasnije su identificirali njihove potrebe. Prikupljeni prijedlozi i ideje integrirani su u izradu Lokalnog programa za mlade.

RADNI SASTANCI

U sklopu izrade Lokalnog programa za mlade provedena su 3 radna sastanka. Na svakom radnom sastanku je sudjelovalo između 11 i 13 osoba: zaposlenici i zaposlenice Gradske uprave, mladi osnovnoškolske i srednjoškolske dobi iz Kastva, članovi i članice Savjeta mladih Grada Kastva te relevantni stručnjaci i stručnjakinje iz lokalne zajednice. Cilj radnih sastanaka bio je raspraviti o rezultatima istraživanja i identificiranim potrebama mladih u Kastvu te definirati potencijalna rješenja.

U završnom dijelu procesa izrade Lokalnog programa za mlade, provedena su i 3 dodatna sastanka kako bi se na temelju svih prikupljenih ideja i prijedloga, doradili i formirali konačni ciljevi, mjere i aktivnosti. Na dodatnim sastancima sudjelovali su zaposlenik i zaposlenica Grada Kastva, članovi i članica Savjeta mladih Grada Kastva, školska pedagoginja Osnovne škole "Milan Brozović" Kastav te predstavnice Udruge "Delta".

VIZIJA

Lokalni program za mlade Grada Kastva 2025.-2030. predstavlja zajedničku viziju grada u kojem mladi imaju prilike za osobni i profesionalni razvoj, osjećaju se uključeno i motivirano te aktivno sudjeluju u oblikovanju svoje zajednice. Vizija idealnog Kastva za mlade je grad koji je oblikovan po potrebama mladih, grad koji ih aktivno podupire na prijelazu od djetinjstva prema odrasloj dobi, te ih uključuje u svim fazama političkih procesa. Idealni Kastav budućnosti također je grad koji je prošao digitalnu i zelenu tranziciju, odnosno koji komunicira preko aplikacija i društvenih mreža, koristi obnovljive izvore energije, ekološki je osviješten i estetski ugodan. Vizija podrazumijeva i grad koji potiče mlade na volontiranje i društveni angažman, grad u kojemu su mladi aktivniji, povezaniji i gdje postoje mjesta za njihovo okupljanje. Gradska naselja nude mladima dovoljno sadržaja na udaljenosti do 15 minuta hoda, a pritom je grad sigurno i mirno mjesto za život s puno zelenila. Kastav za mlade zadovoljava njihove potrebe u području edukacije, sporta, kulture, zdravlja i osamostaljivanja. To je mjesto gdje se mladi zadržavaju, grade odnose, imaju povjerenja jedni u druge i u gradsku upravu, znaju kome se obratiti za informacije i gdje adresirati svoje potrebe i probleme.

Kastav danas ima puno potencijala da se približi toj viziji, a na tom putu još je mnogo koraka koje Grad Kastav mora poduzeti kako bi kvaliteta života mladih građana i građanki bila veća. Neki od ključnih problema s kojima se suočavaju mladi u Kastvu su rješavanje stambenog pitanja, nedovoljna informiranost o mogućnostima i prilikama koje su im na raspolaganju, nedostatan javni prijevoz i nedovoljan politički angažman. Ti problemi mogu poslužiti kao temelj strateškog razvoja Kastva prema viziji idealnog grada za mlade kroz mjere koje Grad Kastav može provoditi u predstojećem razdoblju.

CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI

Iduća cjelina podijeljena je po tematskih područjima, a svaki se sastoji od opisnog dijela te od tabličnog prikaza ciljeva, mjera i aktivnosti. U narativnom je dijelu detaljno obrazložena pojedina problematika, predstavljeni su konkretni rezultati istraživanja potreba mladih u Kastvu, kao i brojna rješenja predložena od strane sudionika radnih sastanaka. Navedeno predstavlja temelj po kojem su se formirali ciljevi, mjere za ostvarenje cilja te konkretne aktivnosti kojima se mjere ostvaruju.

Tijekom procesa izrade Lokalnog programa za mlade i analize svih potreba i predloženih ideja, dvije su se problematike provlačile kroz sva tematska područja: mobilnost mladih te informiranje. Kako bi se te problematike kvalitetno adresirale i kako bi se osigurala učinkovita provedba Lokalnog programa za mlade, one su izdvojene kao zasebne, horizontalne teme.

Nositelj svih ciljeva i mjera Lokalnog programa za mlade je Grad Kastav, a ukoliko su za pojedine aktivnosti prepoznati potencijalni partneri za njihovu provedbu, isti su navedeni u tablici.

HORIZONTALNE TEME

HORIZONTALNA TEMA 1

Mobilnost mladih

Kako bi se mladima omogućio pristup raznim sadržajima (kulturnim, sportskim, obrazovnim, zabavnim...), potrebno je povećati njihovu mobilnost unutar Kastva i prema susjednim gradovima i općinama (Rijeci, Opatiji, Matuljima, Viškovu). Zato je nužno raditi na poboljšanju prometne povezanosti kroz povećanje mreže i učestalosti postojećih linija javnog gradskog prijevoza, te uvođenju alternativnih modela za povećanje mobilnosti mladih (npr. sustav kratkoročnog najma električnih bicikala i romobila, dijeljenje prijevoza, itd.).

BOLJI JAVNI PRIJEVOZ

Nedostatan javni prijevoz neupitan je problem koji se provlači kroz sva tematska područja. Mladi su pohvalili mjeru besplatnog prijevoza za učenike i učenice i studente i studentice kojega financira Grad Kastav, no ostaju drugi problemi postojećeg sustava javnog gradskog prijevoza. Linije su rijetke, vikendom nema redovitog javnog prijevoza, dodatan je problem i što linije nisu dobro povezane. Primjerice, osoba koja živi u naselju Jardasi ima na raspolaganju linije koje su isključivo vezane uz školske termine, tako da vikendom ne može do centra Kastva. Zatim, vikendom mladi ne mogu autobusom do Opatije jer iza 14 sati nema linije 37. Mladi bi koristili više željeznički prijevoz, ali linije vlaka su još rjeđe i problem je što većina mladih živi daleko od stanice u Matuljima, pa bi bila potrebna nova linija do same željezničke stanice. Mladima su tako brojni sadržaji nedostupni, mobilnost im je smanjena i ovisi o roditeljima za prijevoz. Osim povećanja učestalosti i mreže linija javnog gradskog prijevoza unutar Kastva i prema obližnjim gradovima i

općinama (Rijeka, Opatija, Matulji, Viškovo), mladi su predložili da se uvede nova autobusna linija Viškovo-Kastav-Matulji-Opatija.

ALTERNATIVNI MODELI PRIJEVOZA

Osim poboljšanja prometne povezanosti unutar Kastva i prema susjednim gradovima javnim gradskim prijevozom, mobilnost mladih bi se mogla povećati poticanjem razvoja usluge kratkoročnog najma električnih bicikala i romobila. Kao alternativu, radne skupine su predložile i model prijevoza koji bi se temeljio na dijeljenju prijevoza putem aplikacije. Uzimajući u obzir da je broj već postojećih aplikacija velik te da dolazi do određene zasićenosti, potrebno je razmatrati mogućnost korištenja već postojeće gradske aplikacije KastAPP za ovu svrhu. Također, posebno za mlade koji se bave sportom, a treniraju van Kastva, predloženo je osiguravanje gradskog kombija ili minibusa za njihov prijevoz.

CILJ H1		Poboljšati sustav javnog gradskog prijevoza i razviti alternativne modele za mobilnost mladih	
MJERA M1		Unapređenje mobilnosti mladih u Kastvu	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A1.1	Zagovarati veću učestalost linija javnog gradskog prijevoza unutar Kastva.	broj novih polazaka	10
A1.2	Zagovarati veću učestalost linija javnog gradskog prijevoza unutar Kastva prema Rijeci.	broj novih polazaka	10
A1.3	Zagovarati veću učestalost linija javnog gradskog prijevoza prema susjednim gradovima i općinama.	broj novih polazaka	10
A1.5	Istražiti ostale modele za pružanje prijevoza (npr. dijeljenje prijevoza i sl.).	broj istraženih modela	1
PARTNERI		KD Autotrolej, privatne tvrtke, Sveučilište u Rijeci	

Informiranje mladih

Gotovo 60% ispitanih osoba navelo je kao ključni problem mladih u Kastvu nedovoljnu informiranost mladih o mogućnostima i prilikama koje su im na raspolaganju (drugo najviše ocijenjeno, nakon stambenog pitanja). Svoje zadovoljstvo dostupnošću informacija za mlade u Kastvu ispitanice su osobe ocijenile prosječnom ocjenom 3, što dodatno ukazuje da postoji prostor za poboljšanje informiranosti mladih u Kastvu. Osim nedovoljne informiranosti mladih o mogućnostima i prilikama koje im se pružaju u Kastvu, istaknut je problem što mladi nisu dovoljno upoznati sa svim postojećim kanalima komunikacije. Do informacija koje objavljuje Grad Kastav najčešće dolaze preko društvenih mreža Grada Kastva te unutar obitelji.

UČINKOVITIJI SUSTAV INFORMIRANJA MLADIH

Mladi se najviše žele informirati o mogućnostima u područjima stanovanja, sporta, rada i zapošljavanja te o temama politike, poduzetništva i kulture. Kako bi do njih redovito i pravovremeno dolazile informacije, potrebno je razviti učinkoviti sustav informiranja mladih, kanalima koje najčešće koriste i jezikom koji je njima prilagođen i atraktivan.

Škola može biti mjesto informiranja, no trenutno su informacije koje mladi dobivaju preko škole sporadične i ograničene, te se to odnosi samo na manji dio ukupne populacije mladih u Kastvu. Mladi koji su sudjelovali na radnim sastancima istaknuli su da bi dobra ideja bila dodatno aktivirati mrežnu stranicu i društvene mreže Grada Kastva te Savjeta mladih Grada Kastva, ali i početi koristiti razne dostupne aplikacije za komunikaciju i mrežne zajednice, jer su to mediji koje najčešće koriste za informiranje. Tako bi mladi mogli na jednom mjestu redovno dobivati informacije o radionicama, tečajevima, sportu, kulturnim događanjima, profesionalnom usavršavanju, ali i o razvojnim projektima Grada Kastva. Pritom je potrebno uskladiti komunikacijsku strategiju Grada Kastva i Savjeta mladih Grada Kastva kako se određene informacije ne bi ponavljale, te kako bi se istaknule one koje su mladima u Kastvu relevantne.

Mladi uključeni u proces izrade Lokalnog programa za mlade naveli su da ne prate *newsletter* ili lokalno glasilo, ali im se sviđa aplikacija KastAPP za koju nisu do sada znali, te bi im bilo prihvatljivo koristiti ju. Osim otvaranja kanala komunikacije na novim društvenim mrežama, na radnim sastancima spomenuta je i ideja da se uspostavi lokalni portal, po uzoru na slične regionalne portale, koji bi pokrivali vijesti iz Kastva, Viškova, Klane i okolice. Također, u već postojećim lokalnim medijima bi se mogao uvesti sadržaj relevantan za Kastav i/ili sadržaj posvećen samo temama relevantnima za mlade. Mladi su se inspirirali primjerom jedne radijske emisije u kojoj se građani i građanke mogu javljati u eter s komentarima o aktualnostima i iznositi svoje stavove o problemima koje ih muče u svojoj zajednici, te naveli da bi nešto slično bilo zanimljivo čuti i na lokalnim radio postajama, ali za mlade.

Osim medija i digitalnih načina komunikacije, mladi su naveli i mogućnost informiranja mladih "na terenu". Primjerice, postavljanjem info-punkta za mlade na postojećim manifestacijama, te predstavljanjem aktivnosti za mlade u mjesnim odborima i budućem Centru kulture. Također, promociju lokalnih sportskih klubova i mogućnosti za rekreaciju moguće je integrirati u program već postojećih događanja, primjerice Beloj nedeji ili Danu Grada, po uzoru na "sajam sportova".

Uz to, veći naglasak treba staviti na informiranje mladih u programima rada Savjeta mladih, kroz termin za konzultacije. U tom bi terminu mogli ne samo informirati mlade, već i prikupljati njihove prijedloge i probleme koje bi kasnije mogli iznijeti Gradskom vijeću. Termin bi se idealno održavao u novom Centru kulture, mogli dolaziti i gradski službenici i službenice, kao i drugi donositelji i donositeljice odluka, kako bi mladima predstavili relevantne projekte koje Grad Kastav provodi, odnosno saslušali potrebe i prijedloge mladih. Pritom je nužno osigurati i dvosmjerni način komuniciranja kako bi mladi dobili povratnu informaciju o vlastitim prijedlozima i rješavanja njihovih konkretnih potreba.

POBOLJŠANJE MEDIJSKE PISMENOSTI

Kao preduvjet za poboljšanje informiranosti mladih, potrebno je razviti kapacitete gradske uprave i Savjeta mladih, za informiranje i komunikaciju. Korisno bi bilo odrediti radno mjesto u gradskoj upravi posvećeno informiranju mladih, tzv. *community manager*. Uz to, trebalo bi iz gradskog proračuna osigurati sredstva za informiranje i oglašavanje kako bi se poboljšala komunikacija sadržaja prema mladima kroz plaćanje oglasa ili provedbu medijskih kampanja. Također, potrebno je mlade educirati i osnažiti za informiranje, što se može postići radionicama o medijskoj pismenosti na kojima se mogu i promovirati kanali komunikacije u Kastvu.

CILJ H2		Razviti učinkoviti sustav informiranja mladih u Kastvu	
MJERA M2.1		Poboljšanje vidljivosti komunikacijskih kanala Grada Kastva (novih i postojećih)	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A2.1.1	Povećati broj mjesečnih objava Grada Kastva i Savjeta mladih Grada Kastva, namijenjenih mladima.	broj novih objava	25
A2.1.2	Pokrenuti nove komunikacijske kanale Grada Kastva i Savjeta mladih Grada Kastva (lokalni portal, mrežne zajednice i sl.).	broj novih komunikacijskih kanala	1
A2.1.3	Poticati medije da uvedu program posvećen mladima, uvođenjem novog kriterija u postojećem pozivu za financiranje elektroničkih medija.	broj novih kriterija	1
A2.1.4	Osigurati uvjete za promociju aktivnosti za mlade na postojećim manifestacijama u Kastvu.	broj novih promocija na manifestacijama	5
PARTNERI		Savjet mladih Grada Kastva, lokalni mediji, organizatori manifestacija u Kastvu	

CILJ H2		Razviti učinkoviti sustav informiranja mladih u Kastvu	
MJERA M2.2		Povećanje vidljivosti aktivnosti u Kastvu koje se provode za mlade	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A2.2.1	Redovito komunicirati o relevantnim razvojnim projektima i programima Grada Kastva na mladima prilagođen način.	broj objava	20
A2.2.2	Redovito komunicirati o mogućnostima koji se mladima pružaju u Kastvu.	broj objava	20
A2.2.3	Informirati mlade osiguravanjem termina za konzultacije s članovima i članicama Savjeta mladih i donositeljima i donositeljicama odluka.	broj termina	5
PARTNERI		Savjet mladih Grada Kastva	

CILJ H2	Razviti učinkoviti sustav informiranja mladih u Kastvu		
MJERA M2.3	Razvoj kapaciteta za bolju informiranost mladih		
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A2.3.1	Sufinancirati plaću osobe zaposlene u organizaciji mladih ili za mlade, koja će redovno informirati mlade i komunicirati s njima.	broj sufinanciranih plaća	1
A2.3.2	Osigurati financijska sredstva uvjete za bolju informiranost mladih (plaćeni oglasi, javne kampanje).	iznos sredstava (u EUR)	1000
A2.3.3	Organizirati radionice medijske pismenosti za mlade.	broj radionica	5

A2.3.4	Kapacitirati zaposlenike i zaposlenice za komunikaciju prema mladima.	broj radionica	2
PARTNERI		Savjet mladih Grada Kastva, lokalni mediji, komunikacijski stručnjaci	

TEMATSKA PODRUČJA

TEMATSKO PODRUČJE 1

Slobodno vrijeme i društveni život

Prema rezultatima istraživanja mladi u Kastvu najčešće provode svoje slobodno vrijeme u šetnji šumom i gradom, u druženju s prijateljima u lokalnim *caffe* barovima ili na igralištima i parkovima, te u individualnim aktivnostima (čitanje, sviranje, provođenje vremena na mobitelu). Sadržaj za provođenje slobodnog vremena koji im se nudi u Kastvu gotovo je u potpunosti orijentiran na ljetne mjesec (Kastafsko kulturno leto), uz izuzetak Bele nedeje, početkom listopada. Također, općenito nedostaje sadržaja za provođenje slobodnog vremena koji su orijentirani na mlade.

Jedan zaključak s fokusne grupe bio je da postoje neki sadržaji za djecu i mlade, te neki sportovi (rukomet, *gym dance*) na koje dolaze mladi čak iz Rijeke. Postoje i tečajevi stranih jezika i rekreativne aktivnosti. No, ipak nema dovoljno sadržaja, pa roditelji moraju voziti u Rijeku na razne sportove, ili pak u Centar tehničke kulture i Dječju kuću.

Stoga, postoji problem nedostatka sadržaja (pogotovo zimi), a mladi također navode problem nedostatka prostora na raspolaganju za druženje i provođenje slobodnog vremena. Dio vremena tako provode u druženju kod prijatelja i prijateljica kod kuće, te u riječkim kinima i opatijskim klubovima. Veliki problem koji se provlači kroz sve tematske cjeline je nedostatan javni prijevoz, što smanjuje mobilnost mladih prema susjednim gradovima i unutar samog Kastva. Mladi u Kastvu tako velik dio svog slobodnog vremena provode za ekranima (prema rezultatima istraživanja, prosječan *screen time* iznosi 4.5 sati dnevno), a rijetko se uključuju u društveni život zajednice i volonterske aktivnosti. Zbog svega navedenog, dio mladih u Kastvu je nezadovoljan svojim društvenim životom, te kao probleme navode nedostatak zabavnih sadržaja i nedostatak mjesta za provođenje slobodnog vremena.

VIŠE PROSTORA ZA MLADE

U okviru poboljšanja društvenog života mladih u Kastvu, detektiran je problem nedostatka prostora za provođenje slobodnog vremena. Svoje slobodno vrijeme mladi najčešće provode u lokalnim ugostiteljskim objektima, iz razloga što su oni trenutno jedini zatvoreni prostori koji im stoje na raspolaganju. Jedno od mogućih rješenja prepoznatog na radnim sastancima je iskorištavanje već postojećih gradskih prostora te oblikovanje i opremanje budućeg Centra

kulture i kao mjesta za druženje i ponudu zabavnih sadržaja specifično za mlade. Potrebno je, dakle, osigurati da dio kapaciteta Centra kulture bude u funkciji aktivnosti mladih i za mlade te ga adekvatno opremiti za takve sadržaje (npr. stolni tenis, biljar, društvene igre, videoigre, projektor i sl.).

Također, za razvoj sadržaja provođenja slobodnog vremena mladih mogu poslužiti i postojeći gradski prostori. Poduzetnički inkubator KASPI nudi opremljeni prostor gdje se mogu organizirati sadržaji poduzetničke i druge tematike (npr. radionice za mlade poduzetnike i poduzetnice), a odnedavno je u funkciji i novi prostor u naselju Rešetari. Mladi nisu upoznati s informacijom da i naselju Rubeši već postoji prostor za mlade, pa je potrebno raditi i na vidljivosti takvih prostora koji su mladima na raspolaganju. Kao još jedan potencijalni prostor za sadržaje za mlade naveden je i prostor Bočarskog doma "Slavko Stanić" (prvi kat), koji se trenutno ne koristi u potpunosti.

VIŠE SADRŽAJA ZA MLADE

Osim zabavnih sadržaja poput društvenih igara, mladima u Kastvu mogu se pružiti prilike za iskorištavanje slobodnog vremena u edukativne svrhe sadržajima koji spajaju zabavu i edukaciju te osobni rast. To mogu biti razne radionice, podrška učenju, predavanja, okrugli stolovi, žive knjižnice, pub kvizovi, debatni klub i sl. Osim sadržaja u zatvorenim prostorima, mladi su ponudili ideje poput kina na otvorenom, ljetnih kampova koji nude sportske aktivnosti i zajednički odlazak na more, umrežavanje s drugim gradovima koji bi doveli do zajedničkih putovanja, razmjena i sl., zatim zimskih igara na otvorenom, glazbenih i drugih festivala zimi te iskorištavanja potencijala šetnica u kastavskoj šumi.

Kao ključni akteri u razvoju sadržaja za mlade prepoznate su lokalne udruge. Iako u Kastvu trenutno ne postoji udruga mladih, Grad Kastav može pružati podršku već postojećim udrugama u kreiranju i provođenju projekata usmjerenih mladima, posebice za provođenje slobodnog vremena izvan ljetnog razdoblja.

CILJ T1		Osigurati uvjete za održavanje aktivnosti slobodnog vremena za mlade u Kastvu tijekom cijele godine	
MJERA M3.1		Iskorištavanje postojećih i opremanje budućih prostora za mlade	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A3.1.1	Oblikovati i opremiti budući Centar kulture na način da odgovara na potrebe mladih za provođenjem slobodnog vremena.	broj oblikovanih i opremljenih prostora	1
A3.1.2	Promovirati postojeće gradske prostore kao mjesta za provođenje sadržaja za mlade (KASPI, prostori u naseljima Rešetari i Rubeši, itd.).	broj promotivnih aktivnosti	5

PARTNERI	/
-----------------	---

CILJ T1	Osigurati uvjete za održavanje aktivnosti slobodnog vremena za mlade u Kastvu tijekom cijele godine		
MJERA M3.2	Razvijanje aktivnosti slobodnog vremena mladih		
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A3.2.1	Poticati provedbu zabavnih i edukativnih sadržaja za mlade izvan ljetnog perioda.	broj aktivnosti	10
A3.2.2	Osigurati dio sredstava iz gradskog proračuna usmjereno za projekte za mlade.	iznos sredstava (u EUR)	25000
PARTNERI		udruge civilnog društva, privatne tvrtke	

TEMATSKO PODRUČJE 2
Kultura

Kao najrelevantnija kulturna događanja u Kastvu mladi navode program festivala Kastafsko kulturno leto te Belu nedeju. Međutim, mladi smatraju da je program uvelike usmjeren prema odraslima i djeci, a nedostaje sadržaja za mlade. Također, izvan tih dvaju događanja, gotovo da nema kulturnih sadržaja u Kastvu koje mladi prepoznaju (jedina događanja koje još navode su Festival smijeha, koncerti, plesne aktivnosti i pub kviz).

Detektirani problemi vezani uz kulturu su nezadovoljstvo kulturnom ponudom, nedostatak raznolikog kulturnog sadržaja i visoke cijene kulturnih sadržaja. Uz to se vežu i nedostatak adekvatnog prostora i parkirnih mjesta te nedostatan javni prijevoz. Mladi koji su sudjelovali u istraživanju ocijenili su ukupno zadovoljstvo kulturnom ponudom za mlade u Kastvu prosječnom ocjenom 3, a najviše odgovora za unapređenje kulture i umjetnosti u Kastvu bilo je za opcije: cjelogodišnja kulturna ponuda, proširenje ponude, više sadržaja za mlade te gradnja i opremanje zatvorenog prostora za kulturne programe.

Većina mladih koji su ispunili upitnik izjavljuje da se ne bavi kulturno-umjetničkim aktivnostima, dok manji dio (24%) koji se njima bavi navodi sviranje, ples, slikanje i crtanje te glumu. Od kulturno-umjetničkih aktivnosti koje najviše zanimaju mlade, navode se u najvećoj mjeri koncerti, festivali i projekcije filmova, a slijede izložbe, predstave, festivali i stand-up komedije.

VEĆA I RAZNOVRSNJA KULTURNA PONUDA

Kao odgovor na potrebu da se kulturni sadržaji za mlade nude tijekom cijele godine, a ne samo tijekom ljetnih mjeseci, mladi su predložili program pod nazivom Kastafska kulturna zima. Nužno je poticati organizaciju kulturnih aktivnosti za mlade izvan ljetnog razdoblja koji je već popunjen kulturnim sadržajima. Mladi su također istaknuli potrebu za sudjelovanjem u amaterskim umjetničkim aktivnostima i inovativnim programima poput forum teatra.

Kao i kod tematske cjeline slobodnog vremena mladih, i tema kulture obuhvatila je potrebu za prostorom za mlade u centru Kastva. Grad Kastav ima viziju da budući Centar kulture bude ujedno i prostor za mlade, kako za provođenje njihovog slobodnog vremena općenito, tako i u smislu ponude kulturnih sadržaja. Mladi u budućem prostoru žele sadržaje poput književnih večeri, sviranja instrumenata, društvenih igara, projekcija filmova, koncerata, a također smatraju da može biti više sadržaja poput karaoka i pub kvizova u postojećim prostorima.

Mladi su također kao relevantna mjesta za generiranje kulturnih sadržaja prepoznali lokalne ustanove poput Muzejske zbirke Kastavštine i Gradske knjižnice. Mladi smatraju da je potrebno pokrenuti više interaktivnih sadržaja u muzeju na način da, osim zbirke, muzej nudi razna događanja, aktivnosti i edukacije (npr. domaćinstvo, čakavski dijalekt, kreativne radionice), kako bi se mladi u taj prostor vraćali i kako bi se popularizirala kulturna baština Kastva. Potrebno je, dakle, potaknuti kulturne ustanove na organizaciju takvih programa.

Nadalje, kako bi se povećala dostupnost kulturnih sadržaja mladima (koji najčešće nemaju dostatne financije za pokrivanje troškova ulaznica), potrebno je osigurati besplatne ulaznice ili snižene cijene ulaznica za kulturne sadržaje za mlade.

MLADI KAO NOSITELJI KULTURNIH SADRŽAJA

Osim uloge konzumenata, mladi navode da mogu i žele imati ulogu stvaratelja kulturno-umjetničkih sadržaja. Mladi mogu organizirati kulturne događaje, a jedna od konkretnih ideja koju su naveli na radnim sastancima su kostimirane turističke ture koje bi vodili mladi, kao način da se kulturna baština oživi i predstavi turistima (npr. kastavske legende). Takav model je, za dječju populaciju, već razvila Udruga Trija koja u Kastvu provodi projekt takve prezentacije kulturne baštine. Kako bi se mladima omogućilo da sami osmišljavaju i provode kulturne projekte, potrebno je osigurati usmjereno financiranje iz gradskog proračuna. Sredstva se mogu osigurati u sklopu već postojećeg poziva za financiranje javnih potreba u kulturi, kao potkategoriju "Programi za mlade".

CILJ T2		Poticati kreiranje raznolike cjelogodišnje ponude kulturnog sadržaja za mlade	
MJERA M4		Razvijanje kulturnih sadržaja za mlade tijekom cijele godine	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A4.2	Osigurati sredstva iz gradskog proračuna za kulturne sadržaje mladih koji se odvijaju izvan ljetnog razdoblja.	iznos sredstava (u EUR)	15000
A4.3	Jačati suradnju između Grada Kastva i kulturnih ustanova u svrhu organizacije inovativnih kulturnih programa za mlade.	broj zagovaračkih aktivnosti	10
A4.4	Osigurati besplatne ulaznice ili snižene cijene ulaznica za kulturne sadržaje za mlade.	broj korisnika i korisnica	100
PARTNERI		udruge civilnog društva, kulturne ustanove, privatne tvrtke	

CILJ T3	Omogućiti mladima da budu nositelji kulturnih sadržaja		
MJERA M5	Razvoj kulturnih sadržaja koje organiziraju mladi		
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A5.1	U fazi oblikovanja i opremanja Centra kulture osigurati prostore za provođenje kulturnih sadržaja za mlade.	broj oblikovanih i opremljenih prostora	1
A5.2	Pružanje podrške mladima za korištenje postojećih prostora za organizaciju kulturnih sadržaja.	broj programa	5
A5.3	Pružiti podršku udrugama mladih i za mlade, koje imaju namjeru prijaviti projektne prijedloge za sufinanciranje izvan gradskog proračuna.	broj sati podrške	50

A5.4	Potaknuti razvoj inovativnih modela prezentacije lokalne kulturne baštine.	broj zagovaračkih aktivnosti	5
PARTNERI		udruge civilnog društva, kulturne ustanove	

TEMATSKO PODRUČJE 3

Sport i rekreacija

Na području Kastva postoji prostor za napredak u području sporta i rekreacije, što potvrđuje činjenica da su mladi koji su ispunili upitnik ocijenili svoje zadovoljstvo tim aktivnostima prosječnom ocjenom tri. Pritom, malo više od polovice ispitanih osoba izjavljuje da se sportom bavi rekreativno, malo više od trećine ispitanih izjavljuje da se ne bave sportom, a samo se mali broj ispitanika i ispitanica sportom bavi profesionalno. Na pitanje bave li se nekom drugom fizičkom aktivnošću, najveći broj ispitanih osoba (61.3%) odgovara da se njome ne bave, a oni koji se bave najviše navode trčanje, teretanu i šetnju.

POVEĆANJE MOGUĆNOSTI ZA BAVLJENJE SPORTOM I REKREACIJOM

Mladi smatraju da su najveće prepreke za bavljenje sportom ili fizičkom aktivnošću nedostatni javni prijevoz, nedostatak raznolikog sadržaja i nedostatak kvalitetne ponude. Mladi navode da osim nogometa, odbojke i plesa, u Kastvu nema puno drugih opcija, a problem je i to što nastavak treniranja nogometa nakon osnovnoškolske dobi mladi ne mogu ostvariti u Kastvu. Zato se za bavljenje sportom mladi orijentiraju na Rijeku, ali im je i to nedostupno zbog nedostatnog javnog prijevoza. Osim povećanja autobusnih linija prema Rijeci i unutar Kastva, predloženo je osiguravanje minibusa za aktivnosti sportskih klubova i sportskih udruga. Uz to, potrebno je povećati mogućnosti za bavljenje sportom i rekreacijom u Kastvu i motivirati mlade da se bave fizičkom aktivnošću.

Kako bi se povećala raznolikost sportskih i rekreativnih sadržaja, potrebno je potaknuti razvoj nove sportske ponude. Također, moguće je ulagati u alternativne i dostupnije sportove i oblike rekreacije (npr. badminton, stolni tenis, joga, *cornhole*, *teqball*, rolanje, planinarenje, društveni plesovi, nordijsko hodaње i dr.) te u zabavna događanja poput maškaranih turnira i lige mjesnih odbora. Osim toga, moguće je organizirati sportske i ljetne kampove. Jedan zaključak fokus grupe je da bi bilo dobro kada bi bilo više sportova kao npr. streličarstvo, ili vodenih sportova.

Koliko je moguće, Grad Kastav bi trebao pružati financijsku potporu za bavljenje sportom. Neki od prijedloga su više sportskih stipendija, sufinanciranje mjesečnih članarina i omogućavanje više besplatnih aktivnosti poput grupnih vježbi uz profesionalno vođenje. Također, moguće je smanjiti troškove sportske infrastrukture kroz smanjenje nepotrebne potrošnje energije za rasvjetu na igralištima (ugradnjom tipke za paljenje i gašenje po potrebi), ali i povećati popularnost i dostupnost sporta i rekreacije razvojem sustava za rezervaciju igrališta.

PROŠIRENJE INFRASTRUKTURE ZA SPORT I REKREACIJU

Najveći broj prijedloga za kvalitetnije bavljenje sportom ili fizičkom aktivnošću u Kastvu su osiguranje i uređenje prostora na otvorenom (npr. urediti dodatna igrališta, biciklističko-pješačke staze, parkove, šetnice, te obogatiti postojeće dodatnim sadržajima). Iako se nedaleko od gradskog centra nalazi zona u sklopu koje su nogometno i košarkaško igralište, sportska dvorana i boćarski dom, ona ne zadovoljava sve potrebe mladih za sportom i rekreacijom. Mladi primjerice navode da se termini u dvorani dijele s vrtićem i sportskim klubovima, a detektirali su i nedostatak ili neadekvatnost sportske infrastrukture u ostalim dijelovima Kastva. Primjerice, potrebno je urediti postojeće terene, regulirati rasvjetu na igralištima (npr. na školskom igralištu, u naselju Turki), a nedostaju igrališta za djecu u ostalim, pogotovo najudaljenijim dijelovima grada (npr. naselje Jardasi), zatim bike park, novi *workout* park, novi teniski stolovi, biciklističke staze, *skate* park, teretana i bazen.

Mladi su kroz strukturirani dijalog od donositelja odluka u Kastvu dobili odgovore na neka pitanja vezana uz prostore za rekreaciju. Saznali su da postoji idejni projekt bazena, ali trenutno nije prioritet zbog visokih troškova. Prostor iza sportske dvorane je u privatnom vlasništvu, dok je za prostor ispod bivšeg restorana Vidikovac u tijeku procjena ulaganja. Problem gradskih električnih bicikala su devastacija zbog terena i vandalizma te je potrebno pronaći adekvatan sustav upravljanja tim sustavom. S druge strane, Grad Kastav će u nadolazećem periodu, kroz projekt kojeg će provoditi u suradnji s Općinom Klana, urediti dodatne šetnice i aktivirati dodatni dio kastavske šume.

Što se tiče nedostatka prostora u zatvorenom, jedan je prijedlog natkrivanje postojećeg igrališta kako bi se osigurao prostor za rekreativno bavljenje sportom zimi.

PROMOCIJA SPORTA I FIZIČKE AKTIVNOSTI

Kako bi se osiguralo da se više mladih (i građana i građanki općenito) bavi sportom i fizičkom aktivnošću, potrebno je raditi i na promociji i popularizaciji sporta i rekreacije te na edukaciji o važnosti zdravlja i fizičkih aktivnosti. To se može ostvariti kroz kampanje, predavanja i radionice, edukacije o npr. tehnikama vježbanja i relaksacije, kao i kroz organizaciju promotivnih i sportskih događanja i manifestacija. Mladi predlažu češće održavanje Kastavskih sportskih igara (trenutno su jednom godišnje) i uvođenje sličnih događaja poput kastavske verzije utrke "Homo si teć" ili "sajma sportova". Ključno je osnažiti mlade kroz zanimljive aktivnosti, ali i od malih nogu poticati interes za sport kako bi razvili pozitivan odnos prema rekreaciji.

CILJ T4	Osigurati uvjete za bavljenje sportom i rekreacijom tijekom cijele godine
MJERA M6.1	Ulaganje u sportsku i rekreativnu infrastrukturu
AKTIVNOSTI	

OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A6.1.1	Osigurati prostore na otvorenom koji su ravnomjerno raspoređeni na području Kastva (igrališta u naseljima, parkovi, itd.).	broj novih prostora	5
A6.1.2	Povećati mrežu uređenih biciklističko-pješačkih staza.	broj novih kilometara	3
A6.1.3	Osigurati natkrivene prostore za rekreativno bavljenje sportom.	broj prostora	1
A6.1.4	Povećati dostupnost vanjskih sportskih terena reguliranjem rasvjete.	broj terena	3
A6.1.5	Razviti sustav rezervacije sportske infrastrukture.	broj razvijenih sustava	1
PARTNERI		sportski klubovi, udruge civilnog društva	

CILJ T4		Osigurati uvjete za bavljenje sportom i rekreacijom tijekom cijele godine	
MJERA M6.2		Povećanje raznolike ponude sportskih i rekreativnih sadržaja za mlade	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A6.2.1	Podržati razvoj novih sportova, alternativnih rekreativnih aktivnosti te zabavnih rekreativnih manifestacija.	broj novih sportova i rekreativnih aktivnosti	2
A6.2.2	Povećati sredstva za financijsku potporu mladima da se bave sportom (veći broj stipendija, nove mjere i sl.).	postotak povećanja	25
PARTNERI		sportski klubovi, udruge civilnog društva	

CILJ T5		Poticati mlade da se bave sportsko-rekreacijskim aktivnostima	
MJERA M7		Popularizacija sporta i fizičke aktivnosti	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A7.1	Provoditi kampanje za popularizaciju sporta i fizičke aktivnosti.	broj aktivnosti	5
A7.2	Poticati organizaciju edukativnih, zabavnih i sportskih događanja namijenjenih mladima.	broj aktivnosti	5
A7.3	Promovirati sport i rekreaciju u sklopu odgojno-obrazovnih ustanova.	broj aktivnosti	5
A7.4	Promovirati cjelokupnu ponudu sportsko-rekreativnih mogućnosti u Kastvu na jednom mjestu (npr. na mrežnoj stranici Grada Kastva).	broj aktivnosti	5
A7.5	Promovirati cjelokupnu ponudu sportsko-rekreativnih mogućnosti u Kastvu ("sajam sportova" i sl.).	broj događanja	5
PARTNERI		sportski klubovi, udruge civilnog društva, Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav	

TEMATSKO PODRUČJE 4

Društveni angažman

Participacija mladih u društvenim i političkim procesima može dovesti do poboljšanja njihove kvalitete života. Čak 3/4 mladih u upitniku je odgovorilo da nisu članovi ili članice neke organizacije za mlade ili koja se bavi mladima. Na pitanje što može poboljšati angažman mladih u Kastvu, najviše odgovora (60%) dobio je prijedlog da se odredi osoba u gradskoj upravi zadužena za mlade, rad s mladima i sektor mladih. Visoko ocijenjeni su i prijedlozi da se potiče osnivanje udruga mladih i za mlade, da se mladi educiraju o mogućnostima društvenog angažmana te da se stvori više prilika za volontiranje.

Mladi su u upitniku također procjenjivali svoje slaganje s tvrdnjama o aktivnom sudjelovanju mladih u životu zajednice. Iz tih je rezultata vidljivo da mladi smatraju Kastav ugodnim mjestom

za život mladih, dok prostora za poboljšanje ima u poticanju mladih na angažman u zajednici te dijaloga mladih s donositeljima i donositeljicama odluka. Savjet mladih Grada Kastva je za zagovaranje potreba mladih u Kastvu dobio prosječnu ocjenu 3, što također ostavlja prostor za raspravu o mehanizmima aktivnog zagovaranja mladih od članova i članica Savjeta mladih. Također, mladi koji su sudjelovali na fokusnoj grupi navode da ne znaju kome se obratiti u slučaju nekih prijedloga ili problema u gradu, odnosno s kim komunicirati iz gradske uprave.

POTICANJE MLADIH NA ANGAŽMAN U ZAJEDNICI

Mlade je potrebno potaknuti na angažman u zajednici i motivirati da se uključe kroz različite oblike participacije. Potrebno je povećati vidljivost rada Savjeta mladih Grada Kastva te prostora koji su mladima na raspolaganju za korištenje, poput prostora u naseljima Rešetari i Rubeši. Nužno je mlade informirati o načinima na koje se mogu angažirati u zajednici, o opcijama koje su im na raspolaganju za aktivno sudjelovanje u društvu te o udrugama i organizacijama u čiji se rad mogu uključiti. Savjet mladih Grada Kastva može predstavljati glavnu komunikacijsku sponu između mladih u Kastvu i Grada Kastva, te redovito održavati sastanke s mladima na kojima bi se kontinuirano pratile njihove potrebe, slušali njihovi prijedlozi i davale povratne informacije.

Kako bi se povećao politički angažman mladih, potrebno je raditi i na problemu negativne percepcije politike, koju mladi doživljavaju vrlo usko, odnosno samo u smislu stranačke politike i tradicionalnih oblika sudjelovanja (birati i biti biran/a). Zato je potrebno raditi na ublažavanju doživljaja političkog i shvaćanja tog pojma u širem smislu kao svaka promjena u zajednici - kroz edukaciju, primjere dobre prakse, radionice političke pismenosti za mlade i sl. U tom kontekstu, ključno je voditi se principom stvaranja i njegovanja povjerenja mladih prema donositeljima i donositeljicama odluka. To se može postići omogućavanjem mladima da sudjeluju u raspravama i aktivno utječu na donošenje odluka koje se njih tiču. Poticanje mladih na društveni angažman stoga podrazumijeva stvaranje preduvjeta za njihovo uključivanje kroz različite mehanizme sudjelovanja, kao i otvorenost vlasti za kontinuirani dijalog.

Jedan od važnih alata za jačanje sudjelovanja mladih je participativni sustav financiranja projekata mladih i za mlade, koji uključuje definiranje natječaja i kriterija te aktivno uključivanje mladih u proces prijave, ocjenjivanja i provedbe projekata. Posebno je važno poticati osnivanje udruga mladih osiguravanjem potrebnih uvjeta i institucionalne podrške, osnaživanjem mladih za udruživanje i provedbu projekata kroz edukaciju, mentorstvo i javne natječaje. To uključuje motiviranje mladih da se aktiviraju, sudjeluju u kreiranju i evaluaciji projekata te osiguranje proračunskih sredstava za projekte namijenjene mladima, s posebnim naglaskom na sadržaje koji su relevantni za zimski dio godine. Također, potrebno je istražiti mogućnosti za uvođenje modela za participativno upravljanje prostorima za mlade, čime bi se osigurao veći utjecaj mladih na način korištenja i programiranja prostora namijenjenih njima, a time i dodatno potaklo njihovu aktivnu uključenost i preuzimanje odgovornosti u zajednici.

RAZVOJ I PROMICANJE VOLONTERSTVA

Čak 2/3 mladih koji su sudjelovali u ispitivanju potreba izjavilo je da nema volonterskog iskustva. Oni koji imaju volonterskog iskustva, navode da su volontirali najvećim dijelom u kulturi te kroz volonterski rad u udruzi. Kao primjeri spomenuti su pomaganje potrebitima, održavanje edukacija, volontiranje u azilu za pse, pošumljavanje, rad s djecom, rad na konferencijama i stručnim skupovima, rad u sklopu vjerskih ustanova te rad u sklopu lokalnog Crvenog križa.

S obzirom na mnoge izazove današnjice s kojima se mladi susreću, poput mnoštva obaveza i nedostatka slobodnog vremena, ključno je raditi na njihovoj motivaciji za uključivanje u društvene aktivnosti te aktivno promovirati volonterstvo. Pritom je važno volontiranje ne prikazivati isključivo kao humanitarni rad i pomoć potrebitima, već i kao priliku za osobni rast i razvoj, širenje mreže poznanstava, zabavu i učenje.

Kako bi se potaknuo društveni angažman mladih u lokalnoj zajednici, potrebno je organizirati različite volonterske akcije i omogućiti mladima pristup volontiranju u raznim ustanovama na području grada, poput knjižnica i muzeja, kao i u sklopu manifestacija poput Kastafskog kulturnog leta. Dodatni poticaj mogao bi biti sustav nagrađivanja, primjerice kroz besplatne ulaznice ili slične pogodnosti za volontere, čime bi se povećala njihova motivacija, ali i osigurao veći pristup kulturnim i društvenim sadržajima.

JAČA ULOGA SAVJETA MLADIH GRADA KASTVA

Preduvjet za jačanje društvenog angažmana mladih je i osnaživanje postojećih mehanizama sudjelovanja mladih. Ključno je promovirati rad i ulogu Savjeta mladih Grada Kastva, jačati kompetencije njegovih članova i članica te poticati kontinuirani dijalog Savjeta mladih s drugim mladima u Kastvu. Kako bi se osiguralo veće uključivanje mladih, potrebno je provesti široku informativnu kampanju o Javnom pozivu za članove Savjeta mladih Grada Kastva te u skladu sa zakonom unaprijediti Odluku o njegovom osnivanju, posebno u dijelu koji se odnosi na proces izbora i rad novih članova i članica.

POTICAJNO OKRUŽENJE ZA RAD S MLADIMA

Kako bi se osiguralo poticajno okruženje za rad s mladima, potrebno je jačati kapacitete gradske uprave te educirati osobe koje rade s mladima. Ključno je i imenovanje osobe unutar gradske uprave koja bi bila zadužena za sektor mladih, čime bi se osigurala bolja koordinacija i sustavna podrška mladima u lokalnoj zajednici.

Jedan od važnih aspekata podrške mladima je i razmjena znanja unutar zajednice, što može potaknuti razvoj platforme za razmjenu znanja i međusobnu podršku u lokalnoj zajednici. Ideja koja je proizašla s radnih sastanaka jest razvoj sustava vršnjačke i međugeneracijske podrške, unutar kojeg bi mladi i ostali građani i građanke Kastva mogli razmjenjivati vještine i znanja – primjerice, netko može pružiti instrukcije iz matematike, dok netko drugi može podučavati šivanje. Ova inicijativa može se integrirati u širi okvir razvoja rada s mladima, čime bi se dodatno osnažila zajednica i potaknula međusobna podrška među mladima. Ovo je dodatno važno s obzirom da su tolerancija, međusobna poznanstva, podrška i povjerenje među građankama i građanima istaknuti na radnim sastancima kao prednosti života u Kastvu te je potrebno aktivno njegovati i poticati te vrijednosti, pogotovo među mladima.

CILJ T6		Povećati participaciju mladih u društvenom životu Kastva	
MJERA M8.1		Razvijanje društvenog angažmana mladih	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A8.1.1	Informirati i educirati mlade o mogućnostima sudjelovanja u društvenom životu Kastva (Savjet mladih, Vijeće učenika, volontiranje, peticije itd.).	broj aktivnosti	5
A8.1.2	Kontinuirano ispitivati potrebe mladih, a posebice prije donošenja odluka koje se direktno tiču mladih.	broj istraživanja potreba	5
A8.1.3	Uspostaviti participativan sustav financiranja projekata mladih i za mlade.	broj projekata	5
A8.1.4	Povećati prilike za neposredni dijalog mladih s donositeljima odluka (npr. Kava s gradonačelnikom kao redovna aktivnost).	broj događanja	5
A8.1.5	Poticati programe koji su usmjereni na edukaciju o političkoj pismenosti.	broj programa	5
A8.1.6	Uvesti nove modele participacije djece i mladih u Kastvu.	broj uvedenih modela	1
A8.1.7	Istražiti model participativnog upravljanja prostorima za mlade.	broj istraženih modela	1
PARTNERI		Savjet mladih Grada Kastva, Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav, udruge civilnog društva, privatne tvrtke	

CILJ T6	Povećati participaciju mladih u društvenom životu Kastva
MJERA M8.2	Poticanje volontiranja mladih u Kastvu
AKTIVNOSTI	

OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A8.2.1	Poticati razvoj volonterstva i povećati mogućnosti za volontiranje u Kastvu u suradnji s organizacijama.	broj volontera i volonterki	20
A8.2.2	Razviti sustav nagrađivanja volontera i volonterki (dodatni bodovi na prijavi za stipendiranje, vaučeri za kulturne sadržaje i sl.).	broj mjera	1
A8.2.3	Informirati mlade i promovirati volonterske mogućnosti za osobni rast, učenje i druženje.	broj aktivnosti	5
PARTNERI		udruge civilnog društva, kulturne ustanove	

CILJ T6		Povećati participaciju mladih u društvenom životu Kastva	
MJERA M8.3		Razvijanje i jačanje uloge Savjeta mladih Grada Kastva	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A8.3.1	Promovirati rad i ulogu Savjeta mladih Grada Kastva.	broj promotivnih aktivnosti	20
A8.3.2	Jačati kompetencije članova/ica Savjeta mladih Grada Kastva.	broj aktivnosti	1
A8.3.3	Informirati mlade i promovirati volonterske mogućnosti za osobni rast, učenje i druženje.	broj aktivnosti	5
A8.3.4	Provođenje široke informativne kampanje o Javnom pozivu za članove/ice Savjeta mladih Grada Kastva.	broj promotivnih aktivnosti	5
A8.3.5	Izmijeniti Odluku o osnivanju Savjeta mladih Grada Kastva, na način da uključuje unapređenje procesa izbora i rada novih članova/ica Savjeta mladih.	Odluka	1
PARTNERI		Savjet mladih Grada Kastva	

CILJ T7		Stvarati poticajno okruženje za rad s mladima u zajednici	
MJERA M9		Poticanje razvoja rada s mladima u Kastvu	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A9.1	Jačati kapacitete gradske uprave i educirati osobe koje rade s mladima.	broj edukacija	3
A9.2	Odrediti osobu zaposlenu u gradskoj upravi i zadužiti je za sektor mladih.	broj osoba	1
A9.3	Razviti platformu za razmjenu znanja i međusobnu podršku u zajednici.	broj razvijenih platformi	1
PARTNERI		udruge civilnog društva, Sveučilište u Rijeci	

TEMATSKO PODRUČJE 5

Socijalna pitanja

Mladi koji su sudjelovali u ispitivanju potreba ocjenjivali su svoje slaganje s različitim tvrdnjama vezanim za socijalna pitanja u Kastvu. Najvećom prosječnom ocjenom (3.7) procijenjena je tvrdnja da Grad Kastav pruža financijsku podršku obrazovanju mladih kroz stipendije. Prostora za napredak ima u poticanju mladih poduzetnika i poduzetnica te podržavanju javnozdravstvenih mjera, a posebice u pružanju financijske podrške mladim obiteljima, osiguravanju primjerenog pristupa i nesmetanog kretanja osoba s invaliditetom te ulaganju u mentalno zdravlje mladih.

Zadovoljstvo ispitanika i ispitanica s Kastvom kao ugodnim mjestom za život procijenjeno je u prosjeku ocjenom 4. Kao najčešći pozitivni aspekti života u Kastvu navode se blizina velikog grada (Rijeke), puno zelenih površina i blizina šume te manja sredina u smislu mira, sigurnosti i povezane zajednice. Sva ta tri aspekta predstavljaju i izazov da se kvaliteta života u Kastvu održi. Primjerice, blizina velikog grada znači i pristup većem broju sadržaja i usluga, no u isto vrijeme postoji izazov kako zadovoljiti potrebe mladih unutar samog Kastva bez odlaska u Rijeku, barem u određenoj mjeri. Također, zelene i šumske površine je potrebno očuvati, dok je proces urbanizacije potrebno provoditi prostorno ravnomjerno i održivo kako bi se izbjegla preizgrađenost i negativna promjena vizure grada.

DODATNE SOCIJALNE MJERE

Oko 40% ispitanika i ispitanica upitnika navelo je nedostatak potrebnih socijalnih mjera (stipendije, dječji doplatak, socijalna pomoć i slično) kao problem mladih u Kastvu. Iako su zadovoljni sustavom stipendiranja, smatraju da ga treba proširiti na način da se za stipendije izdvoje veća sredstva, da se snizi prag za dobivanje redovne stipendije, da bude više sportskih stipendija i da se uvedu nove kategorije stipendiranja, poput socioekonomske, za deficitarna zanimanja i sl. Mladi smatraju da se dodatni bodovi kod prijave za stipendiranje trebaju dobivati i na temelju volontiranja, te da je potrebno istražiti nove modele stipendiranja povezivanjem s privatnim sektorom. Također, smatraju potrebnim da Grad Kastav nudi pogodnosti za mlade obitelji poput osiguranja mjesta u vrtiću i sufinanciranja vrtića, financijske pomoći i osiguravanja priuštivog stanovanja.

DODATNE MOGUĆNOSTI ZA RJEŠAVANJE STAMBENOG PITANJA

U upitniku je kao ključni problem mladih u Kastvu najviše ocijenjeno rješavanje stambenog pitanja. To nije začuđujuće s obzirom na opću stambenu krizu u Hrvatskoj i Europi, uslijed čega velik broj mladih nije u mogućnosti priuštiti si kupnju vlastite nekretnine, te na najam troši većinu svojih mjesečnih prihoda. Stoga je nužno da Grad Kastav implementira najpogodniji model za stambeno zbrinjavanje mladih. Postoje razne stambene politike koje neki gradovi u Hrvatskoj već primjenjuju, od sufinanciranog najma za mlade (po određenom kriteriju) do poticane stanogradnje na gradskom zemljištu i aktivacije gradskih nekretnina koje su u mirovanju. Zaposlenici i zaposlenice gradske uprave na radnom sastanku su naveli da su neke mjere već provodili, u sklopu projekta Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, gdje je sufinancirano stanovanje za dvije mlade obitelji. U narednom razdoblju Grad Kastav treba istražiti modele za stambeno zbrinjavanje pri čemu je potrebno uvažiti status mladih prilikom određivanja kriterija i sustava bodovanja. Osim navedenog valja razmotriti i druge modele, poput stambenih zadruge i zamjene nekretnina, gdje starije osobe mlađima ustupaju svoje veće nekretnine za stanovanje za manje, uz nadoplatu razlike.

VEĆA PODRŠKA ZA (SAMO)ZAPOSŁJAVANJE

Kao preduvjete za osamostaljivanje i/ili osnivanje obitelji, ispitanice osobe su u najvećoj mjeri navele dostatna primanja (86%) i vlastitu nekretninu (76%). Mladi pritom navode stalno zaposlenje kao ključan preduvjet za stjecanje kreditne sposobnosti, a česta je pojava da poslodavci mladima nude poslove na određeno razdoblje. Grad Kastav zato može uvesti dodatne mjere za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih. Poduzetnički inkubator KASPI odličan je primjer podrške mladima u razvijanju svojih poduzetničkih ideja. Prostor KASPI-ja također se koristi za održavanje raznih korisnih edukacija i radionica, poput financijske pismenosti za mlade. Dodatne mjere za samozapošljavanje mogle bi biti usmjerena ka dijeljenju vaučera za stjecanje dodatnih kvalifikacija i mikrokvalifikacija, promicanju cjeloživotnog učenja i proširenju postojeće suradnje s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Osim dodatnih mjera za poduzetnike početnike, mladi smatraju važnim pružanje podrške pri profesionalnoj orijentaciji, što se može provesti primjerice predstavljanjem raznih srednjih škola, fakulteta i zanimanja učenicima i učenicama u Osnovnoj školi "Milan Brozović" Kastav, te danim otvorenih vrata raznih lokalnih tvrtki.

VEĆE ULAGANJE U ZDRAVLJE MLADIH

Tvrdnja da Grad Kastav ulaže u mentalno zdravlje mladih ocijenjena je u upitniku srednjom ocjenom 2.68. Temu mentalnog zdravlja mladi shvaćaju kao vrlo važnu, pogotovo uslijed stresa zbog ocjena i ostalih problema s kojim se suočavaju. U isto vrijeme, smatraju da nisu dovoljno informirani o uslugama koje imaju na raspolaganju za brigu o mentalnom zdravlju. Potrebno je bolje promovirati besplatno savjetovanje, uvesti online besplatno psihološko savjetovanje za mlade, raditi na osvještavanju društva općenito o mentalnom zdravlju mladih, te uvesti edukacije i radionice iz područja mentalnog zdravlja koje su prilagođene potrebama mladih. To bi mogle biti radionice za bolje učenje, informiranje o konceptu *mindfulness*, programi prevencije ovisnosti i programi prilagodbe na novu sredinu (prelazak u srednju školu, fakultet, tržište rada). Osim toga, mladi su detektirali problem zagušenog zdravstvenog sustava za obiteljsku medicinu u Kastvu, te nedostatka opcija za kvalitetne i zdrave marende.

INKLUZIJA OSOBA S INVALIDITETOM I OSTALIM TEŠKOĆAMA

Mladi su spomenuli i problem neprilagođenosti javne gradske infrastrukture kretanju osobama u kolicima. Kako bi se povećao pristup osobama u kolicima u Kastvu, potrebno je ugraditi više rampi i dizala, uključujući i u stambene zgrade. Mladi su na strukturiranom dijalogu dobili informaciju da će nova zgrada gradske uprave biti prilagođena za pristup osobama s invaliditetom, kao i svi ostali novi i budući objekti koji se projektiraju po suvremenim standardima, a isto tako i da Grad Kastav planira izgradnju polegnutih rubnjaka na pješačkim prijelazima. Još jedan dugoročni infrastrukturni plan je izgradnja javne garaže u centru Kastva, što će poboljšati pristup automobilima raznim sadržajima u centru grada. Također, kako bi se pružila podrška mladima s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama i kako bi ih se više uključilo u društveni život, predlaže se i provedba programa terapije, savjetovanja i raznovrsnih aktivnosti provođenja slobodnog vremena.

POBOLJŠANJE KOMUNALNE SITUACIJE

Od ostalih socijalnih problema, mladi su spomenuli razne komunalne probleme poput javne rasvjete koja je na pojedinim mjestima van funkcije, nedostatka nogostupa, nepropisnog parkiranja, provođenja komunalnog reda i vandalizma. Vandalizam je u posljednje vrijeme izražen na javnim mjestima. Rezultat toga je da se do popravka oštećenja na dječjim igralištima više ne mogu igrati djeca, javne špine za vodu se ne mogu koristiti, i sl. Potrebno je postaviti kamere na najproblematičnijim mjestima, no osim toga je potrebno provoditi preventivne mjere sprječavanja vandalizma, kao naprimjer uključivati mlade u planiranje, opremanje i preuređenje javnih prostora kako bi se stvorio osjećaj zajedničkog dobra u javnom prostoru. Mladi smatraju da vandalizam, nepropisna parkiranja (koja reduciraju dvije trake ceste na jednu), kao i nepridržavanje komunalnog reda (skupljanje izmeta za kućnim ljubimcem, održavanje živice i sl.), moraju biti redovito sankcionirani.

CILJ T8		Poboljšati socijalne mjere za mlade u Kastvu	
MJERA M10.1		Razvijanje sustava socijalne podrške mladima	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A10.1.1	Zadržati postojeće kategorije za stjecanje stipendija.	broj kategorija	3
A10.1.2	Povećati ukupan novčani fond za stipendije.	postotak povećanja	25
A10.1.3	Osigurati dovoljno mjesta u vrtićima i drugim organizacijama za čuvanje djece.	postotak korisnika i korisnica	100
PARTNERI		Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Kastav	

CILJ T8	Poboljšati socijalne mjere za mlade u Kastvu		
MJERA M10.2	Razvijanje modela za stambeno zbrinjavanje mladih		
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A10.2.1	Ispitati potrebe mladih u svrhu kreiranja stambene politike mladih u Kastvu.	broj sudionika i sudionica	50
A10.2.2	Voditi računa o zadovoljenju potreba mladih u sklopu razvijenog modela priuštivog stanovanja.	broj razvijenih modela	1
PARTNERI		Savjet mladih Grada Kastva	

CILJ T8		Poboljšati socijalne mjere za mlade u Kastvu	
MJERA M10.3		Razvijanje podrške za (samo)zapošljavanje	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A10.3.1	Poticati razvoj poduzetništva kod mladih, pogotovo kroz rad KASPI-ja i kroz potpore.	broj korisnika i korisnica	10
A10.3.2	Podržati programe na temu profesionalne orijentacije u lokalnoj osnovnoj školi.	broj programa	5
A10.3.3	Promovirati prilike za cjeloživotno obrazovanje.	broj aktivnosti	5
PARTNERI		Hrvatski zavod za zapošljavanje, Sveučilište u Rijeci, Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav, privatne tvrtke	

CILJ T9	Povećati ulaganje u zdravlje mladih, pogotovo u mentalno zdravlje		
MJERA M11.1	Održavanje i razvoj podrške za mentalno zdravlje mladih		
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A11.1.1	Bolje promovirati mogućnosti koje mladi imaju za očuvanje mentalnog zdravlja u Kastvu.	broj aktivnosti	5
A11.1.2	Razvoj programa <i>online</i> verzije besplatnog psihološkog savjetovališta za mlade.	broj razvijenih programa	1
A11.1.3	Osigurati uvjete za provedbu edukacija i radionica o mentalnom zdravlju koje su prilagođene potrebama mladih.	broj programa	5

PARTNERI	Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav
-----------------	---------------------------------------

CILJ T9		Povećati ulaganje u zdravlje mladih, pogotovo u mentalno zdravlje	
MJERA M11.2		Pružanje podrške mladima s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A11.2	Osigurati uvjete za provođenje programa za podršku mladima s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama (terapije, savjetovanja i sl.).	broj programa	5
PARTNERI		Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav	

CILJ T9		Povećati ulaganje u zdravlje mladih, pogotovo u mentalno zdravlje	
MJERA M11.3		Razvijanje ponude zdrave prehrane za mlade	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A11.3	Poticati razvoj zdravih navika mladih kroz programe (tečajevi, predavanja i sl.), s posebnim naglaskom na temu zdrave prehrane.	broj programa	5
PARTNERI		Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav	

CILJ T10		Ulagati u održivu, funkcionalnu i inkluzivnu javnu infrastrukturu	
MJERA M12		Razvijanje ponude zdrave prehrane za mlade	
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A12.1	Unaprijediti pristup osoba s invaliditetom u javnim gradskim objektima i javnim prostorima, intervencijama iznad zakonskog standarda.	broj intervencija	2
A12.2	Razvijati funkcionalnu i sigurnu komunalnu infrastrukturu (javna rasvjeta na mjestima gdje nedostaje, nogostupi, klupice, javne slavine itd.).	broj novih elemenata u prostoru	5
A12.3	Preventivno utjecati na problem vandalizma kroz postavljanje kamera na kritičnim mjestima.	broj novih kamera	3
A12.4	Participativno uključivati mlade u osmišljavanje i uređivanje javnih prostora kako bi se stvorio osjećaj zajedničkog dobra u javnom prostoru.	broj participativnih procesa	2
PARTNERI		/	

TEMATSKO PODRUČJE 6

Obrazovanje

Osobe koje su ispunile upitnik ocjenjivale su sljedeće tvrdnje vezane uz obrazovanje: "Kastav nudi prilike za obrazovanje", "Mladi u Kastvu imaju priliku za razvoj novih znanja i vještina kroz neformalno obrazovanje" i "Kastav nudi prilike za profesionalno usavršavanje". Sve tri ponuđene tvrdnje ocjenjene su prosječnom ocjenom 3, što ukazuje na to da ima još prostora za poboljšanje u području pružanja mogućnosti za neformalno obrazovanje u Kastvu. Najmanjom prosječnom ocjenom ocjenjena je tvrdnja da Kastav nudi prilike za profesionalno usavršavanje.

Prema rezultatima istraživanja potreba mladih, područja neformalnog obrazovanja koja najviše zanimaju mlade u Kastvu su: zdrav život, strani jezici, psihičko zdravlje, osobni razvoj, poduzetništvo, financijska pismenost te cjelovita seksualna edukacija, seksualna i reproduktivna prava. Dodatni prijedlozi mladih uključenih u proces izrade programa za mlade bili su da se mladima kroz edukaciju tematski približe: politika, domaćinstvo, gospodarstvo, stambeno programiranje, tehnologije i financije. Također, mladi koji su sudjelovali na strukturiranom

dijalogu predložili su da se u Kastvu organiziraju tečajevi vrtlarenja i kuhanja. Na radnim sastancima, radna skupina je zaključila da je općenito važno stjecanje transverzalnih vještina i građanskih kompetencija, te bi jedno rješenje bilo podržati provedbu izvannastavnih aktivnosti u suradnji s Osnovnom školom "Milan Brozović" Kastav (zdravstveni odgoj i obrazovanje, te građanski odgoj i obrazovanje).

VIŠE MOGUĆNOSTI ZA NEFORMALNO OBRAZOVANJE

Mladi su nekoliko puta naveli da su zadovoljni kvalitetom rada Osnovne škole "Milan Brozović" Kastav, no smatraju da nedostaje mogućnosti za neformalno obrazovanje u sklopu škole (izvan redovne nastave) i izvan nje. Mladi ističu kako u školi proživljavaju stres zbog ocjena i drugih razloga te bi radionice o mentalnom zdravlju bile poželjne i korisne, a osim toga kao nešto čega najviše nedostaje ističu seksualnu edukaciju i financijsku pismenost.

Potencijal za neformalno obrazovanje može biti razvoj platforme za prijenos znanja među samim mladima (*peer-to-peer*), od pomoći u učenju do raznih tematskih radionica. Kako bi se osiguralo kontinuirano funkcioniranje takve platforme, potrebno bi bilo u rad uključiti i mentore i mentorice kao volonterske ili honorarno plaćene osobe, a moguće je i uspostaviti suradnju sa Sveučilištem u Rijeci kako bi se studenti i studentice uključili u program.

VAŽNOST SURADNJI ZA RAZVOJ EDUKATIVNIH PROGRAMA

Kako bi Grad Kastav nudio više mogućnosti za neformalno obrazovanje mladih, ključno je uspostaviti i razvijati razne međusektorske suradnje. Zaposlenici i zaposlenice Gradske uprave naveli su da je u sklopu besplatnog savjetovišta bilo i edukacija na temu reproduktivnog zdravlja te raznih aktivnosti s psihologinjom. Još jedan dobar primjer kojeg su naveli zaposlenici i zaposlenice Gradske uprave su edukacije o financijskoj pismenosti za djecu i mlade organizirane u KASPI-ju. No, potrebno je provoditi više takvih i sličnih radionica za mlade, pogotovo u zimskom razdoblju kada je smanjen opseg dostupnog sadržaja. Grad Kastav može potaknuti i financijski podržati institucije, udruge, pa i lokalne poduzetnike i poduzetnice za održavanje edukacija za mlade. Konkretno, jedna od spomenutih ideja je istražiti mogućnosti za suradnju sa Sveučilištem u Rijeci.

CILJ T11	Razviti više mogućnosti za neformalno obrazovanje i usavršavanje mladih		
MJERA M13	Osnaživanje transverzalnih kompetencija mladih		
AKTIVNOSTI			
OPIS	JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST	

A13.1	Organizirati edukativne radionice u područjima mentalnog i reproduktivnog zdravlja te osobnog rasta i razvoja.	broj programa	5
A13.2	Organizirati edukativne radionice u područjima financijske i političke pismenosti.	broj programa	5
A13.3	Omogućiti uvjete za uspostavu platforme za prijenos znanja i <i>peer-to-peer</i> edukaciju uz mentorsku podršku.	broj uspostavljenih platformi	1
A13.4	Zagovarati provedbu izvannastavnih aktivnosti u suradnji s osnovnom školom (zdravstveni odgoj i obrazovanje, građanski odgoj i obrazovanja).	broj zagovaračkih aktivnosti	5
PARTNERI		Primorsko-goranska županija, Osnovna škola "Milan Brozović" Kastav, udruge civilnog društva, Sveučilište u Rijeci	

CILJ T12	Poboljšati socijalne mjere za mlade u Kastvu		
MJERA M15	Jačanje suradnje s relevantnim organizacijama u funkciji pružanja neformalnog obrazovanja mladih		
AKTIVNOSTI			
OPIS		JEDINICA MJERE	CILJANA VRIJEDNOST
A15	Potaknuti relevantne organizacije da provode edukativne aktivnosti za mlade, što uključuje i informiranja o zanimanjima budućnosti.	broj programa	5
PARTNERI		udruge civilnog društva, Sveučilište u Rijeci, druge relevantne organizacije	

PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

Jednom usvojen, Lokalni program za mlade Grada Kastva 2025.-2030. postaje obveza i imperativ lokalne politike prema mladima. S tim ciljem, ovim dokumentom planira se i praćenje postavljenih ciljeva i mjera, odnosno evaluacija.

Praćenje provedbe i evaluacija Lokalnog programa za mlade Grada Kastva 2025.-2030. planira se kroz kontinuirano prikupljanje podataka i izradu godišnjih izvješća o ostvarenosti ciljeva i mjera. Dodatno planira se i korekcija aktivnosti i pokazatelja tijekom 2027. godine.

Važnu ulogu u praćenju provedbe i evaluaciji Lokalnog programa za mlade Grada Kastva 2025.-2030. imaju i Savjet mladih Grada Kastva i Vijeće učenika Osnovne škole "Milan Brozović" Kastav. U praćenju provedbe i evaluaciji planiraju se tematske sjednice Savjeta mladih Grada Kastva o izvršenju pojedinih mjera i određivanju godišnjih prioriteta, dok se Vijeće učenika planira uključiti kroz sustavan dijalog sa zaposlenicima i zaposlenicama Grada Kastva i Savjetom mladih Grada Kastva.

IMPRESSUM

Aktivnost izrade Lokalnog programa za mlade Grada Kastva 2025.-2030. dio je europskog projekta "Hajde reci što 2", financiranog sredstvima Europske unije kroz Erasmus+ program.

Ova publikacija odražava isključivo stajalište autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se nalaze u njoj.

Lokalni program za mlade Grada Kastva 2025.-2030. izradili su Grad Kastav i Udruga "Delta", a poseban doprinos dali su stručnjaci i stručnjakinje te mladi koji su sudjelovali u projektnoj aktivnosti Radni sastanci: Bojana Ćulum Ilić, Srđan Kerčević, Mirna Rubeša, Sanja Vidić Brčić, Sven Sušanj, Lorena Rončević, Filip Konić, Eugen Podobnik, Nina Ravnić, David Prša, Aurora Travalja, Marie Klasan i Nika Jelenčić.

